

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání



motto:

**Nestačí vědět,
vědění se musí používat**

J. W. Goethe

Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50

**č. j.: ZŠ 198/2023
ze dne 29. 8. 2023**

Obsah

Obsah	2
1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika školy	4
2.1 Historie školy	4
2.2 Úplnost a velikost školy	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4 Charakteristika žáků	4
2.5 Spolupráce s rodiči	4
2.6 Ročníkové a celoškolské projekty	5
2.7 Partneri školy	5
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu	8
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí	11
3.5 Poskytování poradenských služeb ve škole	12
3.6 Školní družina	13
3.7 Výjezdy do zahraničí	13
3.8 Zájmové kroužky	13
3.9 Řízení a organizace výuky	13
4 Klíčové kompetence	15
4.1 Kompetence komunikativní	16
4.2 Kompetence k učení	18
4.3 Kompetence občanské	20
4.4 Kompetence pracovní	21
4.5 Kompetence k řešení problémů	22
4.6 Kompetence sociální a personální	23
4.7 Kompetence digitální	25
4.8 Profil žáka po 5. ročníku:	26
4.9 Profil žáka po 9. ročníku	26
5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	27
5.1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami	27
5.2 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	29
6 Začlenění průřezových témat	31
6.1 Osobnostní a sociální výchova	31
6.2 Výchova demokratického občana	33
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	34
6.4 Multikulturní výchova	34
6.5 Environmentální výchova	35
6.6 Mediální výchova	36
7 Učební plán	38
7.1 Učební plán 1. stupeň	38
7.2 Učební plán 2. stupeň	39
8 Učební osnovy	40
9 Hodnocení žáků	41
9.1 Zásady a kritéria hodnocení	41

1 Identifikační údaje

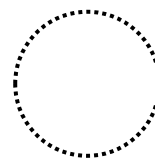
Název vzdělávacího programu:
Školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání

Platnost dokumentu:
Od 1. 9. 2023

Adresa školy:
tř. Dr. Edvarda Beneše 50/II,
392 01 Soběslav

Právní forma:
Příspěvková organizace

IČ: 00582841
IZO: 000582841
REDIZO: 600064913



razítko školy

Ředitel školy:
Mgr. Vlastimil Říha

Zástupkyně ředitele:
Mgr. Eva Radostová

Koordinátor ŠVP:
Mgr. Eva Radostová

Mgr. Vlastimil Říha
ředitel školy

Kontakty:
telefon: +420 381 521 223
web: www.zs-ebeso.cz
e-mail: skola@zs-ebeso.cz
e-mail: vlriha@zs-ebeso.cz

ŠVP byl schválen školskou radou
dne 30. 8. 2023.

Zřizovatel školy:
Město Soběslav
náměstí Republiky 59/I
392 01 Soběslav
IČ: 00063461
telefon: 381 508 122
www.musobeslav.cz

Mgr. Pavel Lintner
předseda školské rady

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Škola byla postavena v r. 1938. Skládá se ze dvou hlavních dvoupatrových budov (severní a jižní), které jsou spojené spojovací chodbou a tělocvičnou.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola je úplná škola s 9 postupovými ročníky, která má v současnosti 26 tříd, 14 na prvním a 12 na druhém stupni. Na 1. stupni (1. - 5. ročníky) je po dvou nebo po třech paralelních třídách, na 2. stupni (6. -9. ročníky) po třech.

Kapacita školy je 640 žáků a 250 žáků ŠD.

K 30. 6. 2023 měla škola 530 žáků.

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou, která má kapacitu 1030 obědů denně. Vaří pro žáky ZŠ, gymnázia a poskytuje možnost podávání obědů i pro zaměstnance okolních organizací a pro důchodce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy tvoří ředitel a zástupkyně ředitele. Do širšího vedení dále patří výchovná poradkyně, metodička prevence, koordinátorka EVVO, vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí metodického sdružení 1. stupně, vedoucí předmětových komisí, ekonomka školy, vedoucí školní jídelny a školník. Sbor je smíšený s převahou žen a věkovou pestrostí.

2.4 Charakteristika žáků

Téměř 50 % žáků školy je dojíždějících z okolních obcí, ostatní jsou místní – ze Soběslavi.

Spádový obvod Základní školy Soběslav, tř. Dr. E. Beneše 50 tvoří:

Soběslav

- a) část města Soběslav – Chlebov
- b) obce Dírná, Dráčov, Klenovice, Mezná, Myslkovice, Přehořov, Roudná, Řípec, Sedlečko, Skalice, Třebějice, Zvěrotice

V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

Každý integrovaný žák má vypracovaný na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.5 Spolupráce s rodiči

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů SRPŠ. Rada se schází přibližně 2x za školní rok, popř. dle potřeby. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání

a výchovy dětí. SRPŠ přispívá finanční dotací na různé sportovní a kulturní akce žáků (Den dětí, mikulášská nadílka, exkurze, část dopravy na LVZ žáků 7. tříd, odměny žákům apod.).

Na základě školského zákona funguje Školská rada. Radu tvoří dva zástupci zřizovatele, dva zástupci rodičů a dva zástupci z řad pedagogů školy.

2.6 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.7 Partneři školy

Město Soběslav – zřizovatel školy
Pedagogicko-psychologická poradna Soběslav
DDM Soběslav
Spartak Soběslav
Gymnázium Soběslav
Městská knihovna Soběslav
Mateřská škola, Nerudova, Soběslav
Mateřská škola Duha, Soběslav

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Inkluzivní vzdělávání, tedy společné vzdělávání všech dětí bez ohledu na úroveň schopností, náboženskou či etnickou příslušnost, představuje jedno ze stěžejních východisek ŠVP.

Vzdělávací priority:

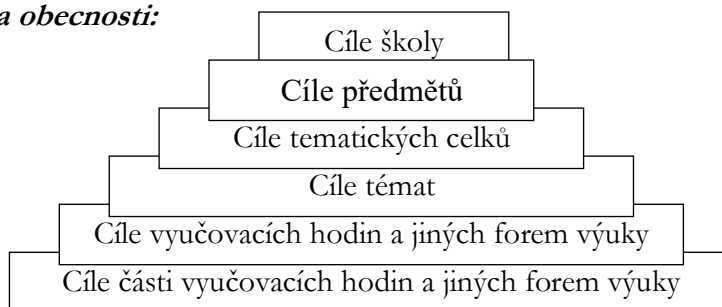
- *poskytovat kvalitní vzdělávání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků*
- *rozvíjet schopnosti jazykově nadaných žáků*
- *rozvíjet komunikační dovednosti všech dětí v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích*
- *pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům nadaným i žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a chování*
- *podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách*

Hlavním pilířem našeho školního vzdělávacího programu je komplexnost. Učení chápeme jako klíčový proces školního vzdělávání, který zahrnuje osvojování nejrůznějších aspektů lidského života nejen v rámci školního vzdělávání. Chceme umožnit každému žákovi stále lépe zvládat požadavky svého životního prostoru.

Usilujeme o to, aby žáci naší školy, ač jsou na různé úrovni svého rozvoje a vzdělávání, byli ve všech oblastech klíčových kompetencí způsobilí, tj. aby:

- *rozdělali své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovali své učební strategie, obohacovali a prohlubovali svou poznatkovou zkušenost*
- *vnímali problémy jako samozřejmou součást života a učení; řešili je racionálně, konstruktivně a účelně*
- *rozdělali a užívali své komunikační schopnosti k dalšímu učení; užívali přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, mínění i úsudků a k naslouchání a porozumění druhým*
- *vystupovali v oblasti sociální a personální autonomně; adaptovali se na prostředí i jeho běžné problémy; byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám*
- *respektovali pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti, jejíž jsou občany; projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, měli citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i přírodě*
- *využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, a to v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost – na své pracovní zaměření; aby využívali efektivně komunikačních a informačních technologií aktivně rozvíjeli a chránili své fyzické, duševní a sociální zdraví*

Hierarchie cílů z hlediska obecnosti:



V současné Evropě je kladen velký důraz na komunikaci mezi lidmi států EU, a proto je nutné již od mala vyučovat cizí jazyky. Povinně se žáci učí od 3. ročníku jazyk anglický, od 7. ročníku další cizí jazyk – německý nebo ruský. Kvalitu vyučování jazyka budeme zvyšovat dalším studiem u učitelů, hlavně 1. stupně. Podle zájmu dětí budeme pokračovat v poznávacích i studijních pobytech v cizině, hlavně ve Velké Británii a v Německu, popř. Rakousku, ale i v jiných zemích v rámci poznávání národů Evropské unie.

Dobrý zdravotní stav dětí lze ovlivnit i v rámci školní výuky. Všechny děti od 2. do 4. ročníku zvládnou výuku plavání. Předpokládáme rozvoj sportovních soutěží, lepší spolupráci s místní tělovýchovnou jednotou a organizacemi – DDM. Větší zapojení dětí do mimoškolní činnosti přispívá k zásadnímu omezení nežádoucích jevů, jako je dnes hlavně požívání alkoholu, drog a kouření. Nadále považujeme za vhodné pokračovat v konání zimních lyžařských pobytů na horách.

Vzhledem k financování školství je v našem zájmu udržovat velmi těsnou a harmonickou spolupráci s Městem Soběslav. Jde o dokonalou vzájemnou informovanost a společné plánování rozvoje školy. S touto otázkou souvisí i prezentace školy na veřejnosti. Kromě příspěvků v Hlásce, různých akcí pro veřejnost, budou jistě přispívat k informovanosti o škole i webové stránky školy www.zs-ebeso.cz.

Pro zkvalitnění a obohacení výuky se zapojujeme do různorodých projektů vyhlašovaných jak MŠMT, tak i jinými subjekty, např. MAS, IROP apod.

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdědka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se společně pokoušíme již několik let. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislosti,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,

- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- **Využívání různých zdrojů informací,**
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat tablety a školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- **Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky,** při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.),
kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- **Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi** – školní rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.),

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:

- žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- **Proměna klimatu školy** (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí, a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme formou skupinové a individuální práce, projektové činnosti ve škole i ve spolupráci se středními školami a jinými subjekty. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Kompetence digitální u žáků rozvíjíme tak, že se učí ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace; využívat je při učení, získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání, předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednájí eticky.

3.5 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně s metodičkou prevence a školním psychologem, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí ve spolupráci se školním psychologem
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce a metodik prevence realizují konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodička prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Strategii prevence rizikového chování“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodička a výchovná poradkyně jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě a kurátorem pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovná poradkyně, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na školního psychologa, třídní učitele a výchovnou poradkyni školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovná poradkyně i psycholog školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči. Odborná psychologická péče je pravidelně zajištěna i psycholožkou z místní PPP.

3.6 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelky se seznámily s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojily do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

3.7 Výjezdy do zahraničí

Výjezdy do zahraničí jsou realizovány dle zájmu žáků a účelem je obohacení zdrojů informací pro žáky o jednotlivých regionech Evropy.

3.8 Zájmové kroužky

Škola nabízí pro žáky možnost navštěvovat kroužky se zaměřením sportovním, jazykovým, výtvarným a hudebním.

3.9 Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

Koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku a ve školních metodických skupinách společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do měsíčních plánů. Připravují a realizují ročníkové projekty.

Řízení a koordinace práce žáků

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního učení, projektového učení. V této části pracují žáci víceméně

samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více tříd nebo ročníků (například společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých tříd nebo ročníků).

4 Klíčové kompetence

Získávání klíčových kompetencí je celoživotní, individuální proces, který slouží k rozvoji osobnosti. Souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot představují tyto klíčové kompetence:

- Kompetence komunikativní
- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence občanské
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní
- Kompetence digitální

Tyto klíčové kompetence zahrnují celé spektrum kompetencí přesahujících hranice jednotlivých odborností. Jsou výrazem schopností člověka chovat se přiměřeně situaci, v souladu sám se sebou, tedy jednat kompetentně. Proto se klíčové kompetence stávají základem školního vzdělávacího programu.

Veškeré klíčové kompetence žáci získávají a rozvíjejí prostřednictvím učiva. Předpokládáme, že všichni žáci nedosáhnou stejné úrovně ve stejném časovém úseku. Budou se lišit rychlostí a kvalitou zvládnutí jednotlivých dovedností, čemuž je i přizpůsoben systém hodnocení úrovně dosažených dovedností. Každý žák je bude zvládat svým individuálním tempem dle svého založení. Klíčové kompetence jsou úzce svázány s očekávanými výstupy předmětů, mohou prolínat. Ovšem některé dovednosti nelze zvládnout za 1 rok.

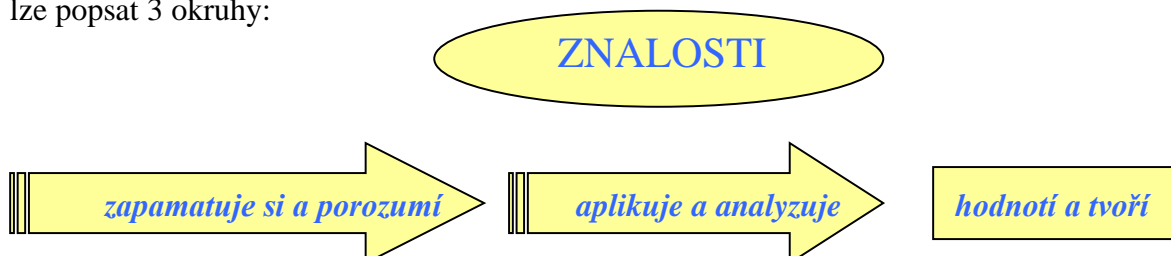
Protože očekávané výstupy předmětů řadíme do ročníků, uvádíme klíčové kompetence zvlášť.

Vedeme žáky postupnými kroky (zadávanými úkoly), aby uměli jednotlivé činnosti, které by vedly k uvedeným produktům (není důležité, jak složité jsou informace, ale podstatné je, co žák s nimi musí dělat a jak o nich má přemýšlet). Nejdůležitějšími otázkami v oblasti klíčových kompetencí jsou:

- co žák umí, když umí komunikovat, řešit problémy, učit se, ...
- co žák zná, když zná ...
- co žák dokáže, když dokáže...
- v čem se orientuje, když se orientuje...

Využití Bloomovy taxonomie a schopnost ji použít pomáhá škole cíleně rozvíjet u žáků myšlení na všech úrovních.

Myšlenkové operace jsou přirozenou součástí klíčových kompetencí. Zjednodušeně je lze popsat 3 okruhy:



Akční slovesa odpovídají procesu myšlení. Například, aby žák zvládl hodnocení, musí zvládnout i analýzu, syntézu a bude mít i konkrétní znalosti a také porozumění.

Aktivní slovesa a klíčové kompetence

Jedná se o fáze kognitivního procesu (Bloomova taxonomie).

Znalost, pochopení (porozumění), aplikace (užití), analýza (rozložení), syntéza (složení), evaluace (hodnocení) a prezentace (smysl a účel práce).

1. znalost; co dělá žák, když

definuje, doplňuje, doplní, identifikuje, napíše, opakuje, pojmenuje, popíše, přiřadí, reprodukuje, seřadí, ví, vybírá, vybere, vyjmenuje, vymezí, určí, uvede, zná název, identifikuje, naučí se z paměti, recituje, definuje, pojmenuje, zapamatuje si

2. pochopení; co dělá žák, když

dokáže, charakterizuje, jinak formuluje, ilustruje, interpretuje, objasní, odhadne, opraví, použije, přeloží, převede, vyjádří vlastními slovy, vyjádří jinou formou, vyloží, vypočítá, zkontroluje, změří, udělá osnovu, vysvětlí a zdůvodní, dramatizuje.....porozumí

3. aplikace; co dělá žák, když

aplikuje, demonstruje, diskutuje, interpretuje údaje, načrtne, navrhne, navrhuje, orientuje se, plánuje, použije, prokáže, registruje, řeší, uvede vztah mezi..., uspořádá, vyčíslí, vyzkouší, znázorní, zařadí, nalezne, vybere, vytvoří, zobecní, vyřeší, předvede, nakreslí.....vybavuje si informace a použije v nové situaci

4. analýza; co dělá žák, když

analyzuje, najde principy uspořádání, porovná, provede rozbor, rozhodne, rozebere, rozpozná, rozliší, rozčlení, specifikuje, roztrídí, porovná, vysvětlí proč, ukáže jak, najde rozdíl, prozkoumá, vybere.....analyzuje, hledá složky složitějšího jevu

5. syntéza; co dělá žák, když

formuluje závěry, generalizuje, kategorizuje, klasifikuje, kombinuje, modifikuje, napíše sdělení, zprávu, navrhne, organizuje, reorganizuje, shrne, vyvodí obecné závěry, tvoří, posoudí, vytváří hypotézu, píše, předvede, naplňuje.....tvoří na základě zkušeností a nových informací

6. evaluace a prezentace; co dělá žák, když

argumentuje, obhájí, ocení, oponuje, podpoří (názory), posoudí, provede kritiku, prověří, srovná s normou, vyvrátí, uvede klady a zápory, zaujme stanovisko, zdůvodní, zhodnotí, dá do souvislostí, rozhodne, doporučí, pochválí,hodnotí

4.1 Kompetence komunikativní

DOROZUMÍ SE S OSTATNÍMI LIDMI A POROZUMÍ INFORMACÍM

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity, který vytváří příznivé podmínky k rozvoji komunikace.

Učitel:

- vede žáky ke spisovné výslovnosti, kultivovanému vystupování a jednání; k souvislému projevu; k vzájemné komunikaci žáků
- umožňuje žákům vyjádřit svůj názor a klást otázky, prezentovat svou práci
- zadává úkoly přiměřené věku; úkoly umožňující spolupráci
- umožňuje žákům přístup k různým druhům informačních a komunikačních technologií a obrazovým materiálům
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Učitel vede žáky tak, aby

- komunikovali v mluvené i v psané formě, rozuměli a reagovali na různé typy jednoduchých sdělení v různých situacích; vnímali a chápali různá jazyková sdělení
- naslouchali a rozuměli různým druhům promluv v různých komunikativních situacích, poradili si v běžných každodenních situacích
- četli s porozuměním různé druhy přiměřeně náročných textů, orientovali se v textech, výstižně reprodukovali hlavní myšlenky
- mluvili plynule, srozumitelně a spisovně o skutečnostech; vyjadřovali svůj názor, pocit
- samostatně, popř. s dopomocí zformulovali vlastní myšlenky ústně i písemně
- písemně (ústně) vyjadřovali vlastní myšlenky z vyslechnutého projevu nebo přečteného textu
- naslouchali druhým, nechali druhého domluvit, uváděli příklady, reagovali, zdůvodňovali
- rozuměli textům, záznamům, mapám, tabulkám, statistickým údajům, smluveným značkám
- využívali všech možností v získávání informací

Kritéria hodnocení pro kompetenci komunikativní I. a II. stupeň – žák:

- komunikuje a spolupracuje ve výuce
- zapojuje se do komunikace na školních i mimoškolních akcích
- dodržuje pravidla komunikace mezi spolužáky, s učiteli i ostatními dospělými ve škole
- vytvoří si vlastní názor a zformuluje ho
- argumentuje a obhájí vhodnou formou svůj názor, respektuje názory jiných
- vyhledává informace, pracuje s nimi a dále je sděluje
- účastní se tradičních akcí školy a podílí se na spoluvytváření programu

Hodnocení:

Známka 1 - výborně
<ul style="list-style-type: none">· vyjadřuje své myšlenky přesně, výstižně, jasně· účinně spolupracuje· aktivně se zapojuje do školních a mimoškolních aktivit; tradičních akcí školy· zformuluje vlastní názor a vhodně jej sdělí a obhájí, umí argumentovat, respektuje názory jiných· vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
Známka 2 - chvalitebně
<ul style="list-style-type: none">· zformuluje své myšlenky a spolupracuje· zapojuje se do školních a mimoškolních aktivit, tradičních akcí školy· většinou zformuluje vlastní názor a sdělí jej, obhajuje, argumentuje; respektuje názory jiných· vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
Známka 3 - dobře
<ul style="list-style-type: none">· nepřesně zformuluje své myšlenky a spolupracuje pod vedením učitele· občas se zapojuje do školních a mimoškolních aktivit, tradičních akcí školy· vlastní názor zformuluje většinou nepřesně; sdělí jej, snaží se jej obhajovat a argumentovat; ne vždy respektuje názory jiných· vybírá ne vždy vhodné zdroje informací, získané informace využívá a pracovává s dopomocí učitele, ostatním je zřídka poskytuje
Známka 4 - dostatečně
<ul style="list-style-type: none">· s velkými obtížemi a velmi nepřesně formuluje své myšlenky a názory, málokdy spolupracuje· do školních a mimoškolních aktivit a tradičních akcí školy se většinou nezapojuje· vlastní názor zformuluje většinou nepřesně; sdělit jej mu dělá potíže, obhajovat a argumentovat většinou nezvládá· vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
Známka 5 - nedostatečně
<ul style="list-style-type: none">· nezformuluje svůj názor, nespolečně spolupracuje· do školních a mimoškolních aktivit a tradičních akcí školy se nezapojuje ani s pomocí učitele· informace neumí samostatně vyhledávat, zpracovávat a využívat

4.2 Kompetence k učení

POUŽÍVÁ UČEBNÍ STRATEGIE

Učitel vytváří příznivé podmínky k osvojení učebních strategií tak, aby si žáci uvědomili důležitost vzdělávacího předmětu jako nástroje dalšího vzdělávání, jako zdroje dalšího osobního rozvoje.

Učitel:

- nabízí podněty k získávání informací
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- učí žáky analyzovat různé situace
- seznamuje žáky s možnostmi různých postupů a vede je, aby si sami stanovili úkoly a postupy a ověřili si jejich správnost

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- pracuje s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- podporuje iniciativu žáků; jejich tvořivost; aktivitu při získávání informací z různých zdrojů
- učí žáky pracovat s dostupnými zdroji; hledat souvislosti; ověřovat si správnost svých řešení za využití veškeré dostupné techniky
- vytváří podmínky k praktickému ověřování, pozorování
- učí žáky posuzovat své pokroky v učení
- učí žáky vyjadřovat se, diskutovat, klást otázky, hodnotit
- vede žáky k sebehodnocení; k hledání pozitivních výsledků
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- motivuje žáka k lepším výsledkům; dává každému žákovi najevo očekávání úspěchu
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Učitel vede žáky tak, aby:

- došlo k rozvoji jejich dovedností potřebných k osvojení učiva
- uměli organizovat, plánovat a řídit své učení – systematicky si vedli a ukládali informace
- aplikovali naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojovali; uváděli jevy a věci do souvislostí, propojovali poznatky do širších celků
- se naučili orientovat v dostupných materiálech, médiích a získávali potřebné informace
- docházelo k rozvoji jejich logického myšlení, zdůvodňovali svá tvrzení, dokládali je konkrétními příklady
- spojovali aktivně již poznané; hledali vlastní postupy a řešení; podle možností je prakticky ověřovali
- používali smluvené znaky, symboly a značky
- hodnotili to, co pozorují a co vidí
- upevňovali a poznávali smysl učení, navazovali na již poznané a využívali je
- se spisovně vyjadřovali, diskutovali, kladli otázky, vyjadřovali svůj názor
- hodnotili postup vlastní i druhých

Kritéria hodnocení pro kompetenci učení I. a II. stupeň – žák:

- čte s porozuměním a vyhledává informace
- formuluje vlastní závěry I. / získává vědomosti, zpracuje je v podobě předložené i v podobě získané; zformuluje vlastní závěry na základě vědomostí II.
- najde chyby, formuluje je a odstraňuje I. / identifikuje chyby, pojmenuje je a navrhne jejich odstranění II.
- při dlouhodobých úlohách vyhledává své vlastní způsoby řešení
- realizuje a předkládá své vlastní názory
- zhodnotí svoji práci I. / hodnotí své výsledky učení II.
- vytváří žakovská portfolia
- připravuje se k různým soutěžím

Hodnocení:

Známka 1 - výborně
<ul style="list-style-type: none">· rozumí plně mluvenému i psanému textu; přesně vypráví obsah; zřetelně a plynule čte; vždy najde v textu odpověď na otázky I. / čte s porozuměním a pochopením text oboru v plné míře II.· zformuluje vlastní závěry· identifikuje chyby, pojmenuje je a navrhne jejich odstranění
Známka 2 - chvalitebně
<ul style="list-style-type: none">· vyhledává své vlastní způsoby řešení zadaných úloh; realizuje a předkládá své vlastní názory· umí zhodnotit svoji práci I. / hodnotí výsledky svého učení II.· připravuje se k různým soutěžím a soutěží· vytváří žákovská portfolia
Známka 3 - dobře
<ul style="list-style-type: none">· nerozumí některým slovům a výrazům; nepřesně vypráví obsah textu; čte s občasnými chybami; s obtížemi vyhledává v textu odpověď na otázky· zformulovat vlastní závěry mu dělá problémy· chyby nachází a odstraňuje je s dopomocí učitele· vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory předkládá jen výjimečně· snaží se svoji práci objektivně zhodnotit I. / snaží se hodnotit výsledky svého učení II.· občas se připravuje k různým soutěžím· vytváří žákovská portfolia.
Známka 4 - dostatečně
<ul style="list-style-type: none">· nerozumí některým slovům a výrazům; nepřesně vypráví obsah textu; čte s občasnými chybami; s obtížemi vyhledává v textu odpověď na otázky· zformulovat vlastní závěry mu dělá velké problémy· chyby nachází obtížně a odstraňuje je jen s dopomocí učitele· vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory nepředkládá· svoji práci neumí objektivně zhodnotit I. / hodnotit výsledky svého učení mu činí velké problémy II.· velmi zřídka se připravuje k různým soutěžím· vytváří žákovská portfolia jen s pomocí učitele
Známka 5 - nedostatečně
<ul style="list-style-type: none">· nerozumí mnoha slovům a výrazům; obsah textu neumí vyprávět; čte s obtížemi; neumí vyhledávat v textu odpověď na otázky· neumí zformulovat vlastní závěry· chyby nenachází· vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory nepředkládá· svoji práci neumí zhodnotit, hodnotit výsledky svého učení neumí· nepřipravuje se k různým soutěžím

4.3 Kompetence občanské

DODRŽUJE SPOLEČNOSTÍ DOHODNUTÉ NORMY – PRAVIDLA

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity a vytváří příznivé podmínky, aby kooperace a komunikace mezi žáky probíhala na základě předem dohodnutých pravidel a norem společenského chování.

Učitel:

- umožňuje žákům, aby vzájemně sdělovali své pocity a názory
- zařazuje témata z reálného života, vychovává k občanství a demokracii
- podporuje pozitivní projevy chování a jednání
- vede žáky k toleranci individuálních odlišností
- navozuje modelové situace a nacvičuje s žáky řešení různých situací
- využívá besed, exkurzí, školních akcí
- vyžaduje dodržování pravidel, společenských norem a zákonů; umožňuje žákům podílet se na spoluvytváření pravidel
- vede žáky k odmítání násilí

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali společenské normy chování
- se seznámili s naším kulturním dědictvím a jeho významem
- chápali základní společenské normy
- respektovali přesvědčení druhých lidí
- reagovali zodpovědně podle dané situace
- chápali ekologické souvislosti

Kritéria hodnocení pro kompetenci občanskou I. a II. stupeň – žák:

- formuluje svá pravidla chování ve škole
- vytváří pravidla chování
- v reálných situacích respektuje a toleruje individuální rozdíly ve všech směrech
- v modelových situacích dokáže rozlišit, co je dobré a špatné
- formuluje důvody svého jednání a nese za ně odpovědnost
- diskutuje v komunitním kruhu a dodržuje jeho pravidla
- prokazuje průběžně, že chrání životní prostředí a pečuje o své zdraví
- třídí odpad, pečuje o prostředí školy, umí poskytnout první pomoc

Hodnocení:

1	2	3	4	5
VŽDY	ČASTO	OBČAS	NĚKDY	NIKDY

4.4 Kompetence pracovní

PLNÍ ZADANÉ ÚKOLY PODLE SVÉHO OSOBNOSTNÍHO MAXIMA

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, organizátora činností, při kterých žáci získávají informace z různých zdrojů (PC, časopisy, noviny, odborná literatura...), naučí se plánovat a organizovat své pracovní činnosti.

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití nástrojů, pomůcek, materiálu; připravuje pro žáky situace, ve kterých si mohou vybrat
- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky; vede žáky k plánování úkolů a postupů
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel a vede žáky k odpovědnosti za své jednání a ochraně kulturních a společenských hodnot
- vede žáky k posuzování rizik, která mohou při práci nastat; k poskytnutí první pomoci

- umožňuje žákům prezentovat své výrobky
- vede žáky cíleně a systematicky k profesní orientaci; realizuje profesně zaměřené exkurze
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vzájemnou spolupráci žáků
- při hodnocení používá převážně stimulačních prvků
- zajišťuje, že studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali hygienická pravidla
- si uměli připravit a udržovat učební a pracovní prostor
- účelně organizovali své pracovní činnosti
- naučili se vnímat své okolí a pomáhali tam, kde je potřeba
- používali bezpečně vybavení pracoven, uměli se chovat v daném prostředí a aktivně se přizpůsobovali změnám
- přistupovali k práci s ohledem na význam, kvalitu a využití v praxi; s ohledem na bezpečnost práce, zdraví a životní prostředí
- využívali získané informace i v jiných oblastech činnosti a uvědomovali si, že je lze využít i v reálném životě
- rozvíjeli své znalosti, využívali je i v jiných projektech
- prezentovali výsledky své práce

Kritéria hodnocení pro kompetenci pracovní I. a II. stupeň – žák:

- vyrobí vhodné pracovní pomůcky
- používá materiály, nástroje, a to bezpečně a účinně, a dodržuje vymezená pravidla
- samostatně tvoří pracovní postupy a vyhodnocuje je
- prokáže zájem a znalost oborů lidské činnosti (referáty, články, exkurze, ...)

Hodnocení:

1	2	3	4	5
vyrobil bezchybně	vyrobil s drobnými nedostatky	vyrobil s nedostatky	vyrobil se značnými nedostatky	nezvládl vyrobit

4.5 Kompetence k řešení problémů

NALÉZÁ VHODNÉ POSTUPY PRO VYŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel zabezpečuje vyváženost mezi řízenými činnostmi a předem připravenou posloupností dílčích kroků a činnostmi vyplývajícími ze spontánního rozhodování žáků. Vede žáky k tomu, aby uměli zaujímat stanoviska, hledat řešení, vyjádřit a obhájit svůj názor.

Učitel

- ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- využívá všechny vhodné příležitosti k objevování, experimentování – situace, kde se žáci snaží řešit problém

- navozuje modelové situace, používá i netradiční úlohy testů (Klokán, Kalibro, Scio, Cermat, ...)
- vede žáky k využívání různých zdrojů informací, k ověřování jejich pravdivosti
- volí strategie a techniky pro rozvíjení skupinového a kooperativního učení
- při řešení problémových situací klade důraz na osobní vztah žáků k danému úkolu, na jejich individuální schopnosti a dovednosti
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Učitel vede žáky tak, aby:

- používali vlastní úsudek a myšlení při řešení reálných situací
- orientovali se v různých zadáních problémových úkolů
- využívali zpětnou vazbu, aby samostatně zhodnotili správnost svých kroků
- viděli problémy, uměli je formulovat, vycházeli z reálu
- vyhledávali informace k řešení problému, a to v tištěné nebo elektronické podobě
- využívali svá pozorování
- uměli způsoby řešení aplikovat i na jiné příklady
- dokázali naplánovat řešení, vytvořit si plán, odhadnout výsledky a vyhledávat i jiná řešení
- spolupracovali, pomáhali

Kritéria hodnocení pro kompetenci k řešení problémů I. a II. stupeň – žák:

- výstižně formuluje podstatu problému a pokládá správné otázky
- hledá různá řešení problému, svoje řešení dovede obhájit a zdůvodnit
- je vytrvalý, dokončí svoji práci
- v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc
- řeší problémové situace
- zúčastňuje se organizování školních aktivit

Hodnocení:

1	umí vyhledat odbornou pomoc, v nabídce se orientuje, bezpečně rozliší a použije vhodnou možnost odborné pomoci
2	umí vyhledat odbornou pomoc, nemá úplný přehled o možné nabídce, nevyužije všechny vhodné možnosti
3	umí odbornou pomoc vyhledat s pomocí, nemá přehled o možné nabídce, využívá omezeně nabízené možnosti
4	i s pomocí vyhledává odbornou pomoc obtížně, nemá přehled o možné nabídce, využívá ji jen při stálé dopomoci
5	neumí vyhledat odbornou pomoc, nemá přehled o možné nabídce, nevyužívá nabízené možnosti

4.6 Kompetence sociální a personální

DOHODNE SE O PRÁCI, JEJÍM PRŮBĚHU A VÝSLEDKÁCH, POCHOPÍ DRUHÉHO A POMŮŽE MU

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity, který vytváří příznivé podmínky k rozvoji komunikace a kooperace mezi žáky tak, aby vedla žáky

k vzájemné pomoci, k ohleduplnosti a toleranci, k chápání potřeb a stanovisek druhého člověka. Vede žáky k poznatku, že jazyk je bohatý a mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, ale je i prostředkem k vyjádření potřeb i prožitků žáka a sdělování názorů.

Učitel:

- zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině
- předkládá různé varianty a umožňuje žákům navrhovat různé varianty řešení úkolů
- přiděluje žákům různé role, upozorňuje na dodržování pravidel
- vede žáky k plánování a využívání svých životních zkušeností
- vytváří situace, kdy si žáci pomáhají, vzájemně se hodnotí, prezentují výsledky své práce; vyměňují si zkušenosti
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vytváří prostor k výměně názorů, pocitů, k prodiskutování odlišných názorů

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali dohodnutá pravidla soužití skupiny (školní řád) a základní morální priority
- diskutovali v kolektivu o daném problému a hledali cesty řešení
- pracovali ve skupině, tolerovali pravidla společné práce
- respektovali práci druhých a dokázali pomoci
- diskutovali, rozuměli druhým, uměli poslouchat, vhodně reagovat a snažili se poučit se od druhých
- uvědomovali si svoji cenu a uměli se chovat ve skupině
- využívali efektivně své životní zkušenosti

Kritéria hodnocení pro kompetenci sociální a personální I. a II. stupeň – žák:

- je zdvořilý a jedná společensky správně
- názory obhájí vhodným způsobem
- nechá domluvit druhé
- naslouchá, nezvyšuje hlas
- nevyvolává konflikty
- nereaguje na slovní provokaci
- poděkuje, poprosí a pomůže
- vhodným způsobem zdraví
- netoleruje projevy šikany
- neobtěžuje druhé hlukem
- dodržuje daná pravidla
- nepoužívá vulgarismy
- nepoškozuje nikoho a nic

Hodnocení:

1	2	3	4	5
VŽDY	ČASTO	OBCAS	NĚKDY	NIKDY

4.7 Kompetence digitální

ROZVÍJÍ INFORMATICKÉ MYŠLENÍ A ROZUMÍ ZÁKLADNÍM PRINCIPŮM DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že **učitel vede žáka k:**

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- vyhledávání informací k řešení problému, a to v tištěné nebo elektronické podobě
- umění řešení aplikovat i na jiné příklady
- naplánování řešení, vytvoření si plán, odhadnutí výsledku a vyhledávání i jiných řešení
- spolupráci

Kritéria hodnocení pro kompetenci digitální I. a II. stupeň – žák:

- výstižně formuluje podstatu problému a pokládá správné otázky
- hledá různá řešení problému, svoje řešení dovede obhájit a zdůvodnit
- je vytrvalý, dokončí svoji práci
- v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc
- řeší problémové situace
- zúčastňuje se organizování školních aktivit
- ovládá počítačovou techniku
- umí pracovat s daty
- sestaví algoritmus řešení problému
- umí bezpečně používat počítačovou techniku
- zná nebezpečí na sítích

Hodnocení:

1	2	3	4	5
VŽDY	ČASTO	OČAS	NĚKDY	NIKDY

4.8 Profil žáka po 5. ročníku:

- zdvořile vystupuje a jedná
- utváří si vlastní postoje
- přiznává chybu, omluví se
- dodržuje pravidla a společenské normy chování
- začíná rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost, zdraví, ...
- poznává své duševní a fyzické schopnosti a možnosti
- váží si a chrání život svůj i cizí; dodržuje zásady zdravého způsobu života
- chová se ohleduplně k lidem, k přírodě a poznává význam zdravého životního stylu
- začíná se orientovat ve světě informací
- rozšiřuje si slovní zásobu a pojmenovává pozorované skutečnosti
- osvojuje si schopnost pracovat ve skupině
- rozvíjí svou schopnost logického a tvořivého myšlení
- rozvíjí své pracovní návyky, pracovní postupy

4.9 Profil žáka po 9. ročníku

- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace; vystupuje kultivovaně
- rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatně získává informace z různých zdrojů
- samostatně řeší problémy, kriticky uvažuje
- prakticky uplatňuje získané poznatky a dovednosti
- pracuje v kolektivu, zapojuje se do diskuse, obhajuje své názory
- kriticky hodnotí výsledek svého učení
- při řešení problémů užívá logické úvahy
- pracuje s informacemi
- je tolerantní ke všem národům, etnikům
- respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí, skupin i společností
- orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozlišuje názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- chápe nutnost vědomého rozvíjení své osobnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích předmětů
- formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- aplikuje poznatky v praxi
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- úkoly řeší tvořivě; uplatňuje estetické cítění, představivost, originalitu
- uvědomuje si význam všech druhů umění
- chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody
- má kritický postoj k návykovým látkám, násilí, šikaně či jinému nežádoucímu chování člověka

5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

5.1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Pojmem žák se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme jedince, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními označujeme nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Škola poskytuje podpůrná opatření těmto žákům bezplatně.

V rámci podpůrných opatření jde např. o úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče, prodloužení délky vzdělávání, úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga a další dle § 16 odst. 2 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů; různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat. Jejich uplatňování se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření prvního stupně škola uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě školou vypracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po předchozím **písemném informovaném souhlasu** zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba vycházet z individuálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Cílem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně může vypracovat škola plán pedagogické podpory žáka.

ŠVP je podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem **metodické podpory**. **V IVP** těchto žáků lze **části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- PLPP (IVP) sestavuje a písemně vypracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za spolupráce s výchovným poradcem, popř. s jinými odborníky
- Před zpracováním plánů budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- PLPP je zpracován pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.
- Na doporučení školského poradenského zařízení je do IVP zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- IVP je zpracován pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- IVP bude v průběhu celého školního roku doplňován a upravován podle potřeb žáka.
- V IVP pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.
- IVP se vyhodnocuje dvakrát ročně.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vyučovacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;

- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délkou vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

5.2 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka považujeme jedince, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky

- PLPP (IVP) těchto žáků sestavuje a písemně vypracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se projevuje mimořádné nadání žáka, za spolupráce s výchovným poradcem, popř. s jinými odborníky

- Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok.
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku, IVP se vyhodnocuje dvakrát ročně.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- umožnění účasti žáka na aktivitách souvisejících s rozvojem jeho nadání
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Přesné začlenění je rozpracováno v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Používané zkratky pro průřezová témata:

- | | |
|---|-----|
| - Osobnostní a sociální výchova | OSV |
| - Výchova demokratického občana | VDO |
| - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech | EGS |
| - Multikulturní výchova | MKV |
| - Environmentální výchova | EV |
| - Mediální výchova | MDV |

Používané zkratky vyučovacích předmětů:

- | | |
|----------------------------|-----|
| - Český jazyk a literatura | Čj |
| - Anglický jazyk | Aj |
| - Německý jazyk | Nj |
| - Ruský jazyk | Rj |
| - Matematika | Ma |
| - Informatika | In |
| - Prvouka | Prv |
| - Přírodověda | Přd |
| - Přírodopis | Př |
| - Vlastivěda | Vl |
| - Hudební výchova | Hv |
| - Výtvarná výchova | Vv |
| - Tělesná výchova | Tv |
| - Pracovní činnosti | Pč |
| - Dějepis | Dě |
| - Občanská výchova | Ov |
| - Fyzika | Fy |
| - Chemie | Ch |
| - Zeměpis | Ze |
| - Výchova ke zdraví | Vz |

6.1 Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									

Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50/II
Školní vzdělávací program

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností a poznávání	Ma Čj Prv Hv Vv Pč Tv	Čj Ma Vv Prv Hv	Čj Ma Prv	Čj Ma Aj Hv Vv Pč Tv Přd Vl In	Čj Ma Aj Hv Vv Pč Tv In	Vv Pč Čj Tv Ze Ma Fy In	Vv Pč Nj Rj Tv Ze Ma In	Hv Vv Pč Čj Nj Rj Tv Ze Ma In	In Hv Pč Ov Nj Rj Tv Ze Ma
Sebepoznání a sebepojetí	Prv Tv	Tv M Vv Prv Hv	Vv Hv Prv	Aj Tv Př	Čj Vv Tv	Vv Čj Tv Vz	Vv Ov Nj Tv	Nj Rj Tv Př	Vv Nj Tv Vz
Seberegulace a sebeorganizace	Tv Vv	Tv Vv Prv Hv	Tv Hv Vv	Ma Přd	Hv Vv	Ov Tv Vz Ma	Nj Rj Tv Ma Fy	Nj Rj Tv Ma	Čj Ov Nj Rj Tv Vz Ma
Psychohygiena		Vv Prv Hv	Vv Hv	Pč	Vv Přd	Ov Tv Vz	Nj Rj Tv	Př Ov Nj Rj Tv	Nj Rj Tv Vz
Kreativita	Hv Vv Pč	Pč M Vv Hv	Aj	Čj Ma Aj Hv Vv Pč Tv In	Čj M Aj Hv Vv Pč In	In Vv Hv Pč Tv Ze Ma	In Vv Hv Pč Ma Nj Rj Tv Ze	In Hv Pč Nj Tv Ze Ma	In Pč Hv Vv Nj Rj Tv Ze Ma
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv Tv	Vv Prv		Aj	Tv Př Vl	Vz	Hv Vv Nj Rj Ze	Hv Ov Nj Rj Ze	Hv Nj Rj Ze Vz
Mezilidské vztahy	Ma Čj Tv	Tv Ma Vv Prv Hv	Tv	Tv	Ma Vv Tv Přv Vl	Pč Ov Dě Tv Vz	Pč Čj Ov Nj Rj Ze Tv	Pč Nj Rj Ze Tv Př	Pč Nj Rj Ze Tv Vz
Komunikace	Ma	Čj	Čj	Čj	Čj	Vv	In	In	In

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	Čj Pč	M Pč Tv Ma Vv Prv	Ma	Aj Tv Vv In	Aj Tv In	Pč Ov Tv Aj Vz Ma	Nj Tv Aj Rj Vz Ma	Pč Nj Tv Aj Rj Ma	Vv Pč Nj Tv Aj Rj Vz Ma
Kooperace a kompetice		Ma Vv Prv	Ma	Ma Vv Pč Tv In	Ma In	Pč Dě Tv Fy In	Pč Tv In	Vv Pč Tv In	In Pč Nj Rj Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ma Čj Pč	Čj Ma Vv Prv		Ma Přv	Čj Ma	Pč Ov Tv Vz Ma	Pč Tv Ma	Vv Pč Tv Ma Fy	Pč Tv Ze Vz Ma
Hodnoty, postoje, praktická etika	Hv	Ma Vv Prv		Čj Pč		Hv Tv Vz	Tv Ze	Hv Ov Tv Ze	Hv Tv Vv Tv Ze Vz

6.2 Výchova demokratického občana

2. Výchova demokratického občana									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Ma Hv	Čj Ma Vv Prv Hv	Čj Prv Vv Hv Ma	Aj Vl	Čj Vl Vv	Ov Vz	Ov	Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát		Ma Vv Prv	Prv Aj	Vl	Vl	In Dě Vz Ov	In Dě Ov	In Pč Čj Dě Ze	In Pč Čj Dě Ze Vz
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Vl	Ov	Dě	Ov Ze	Čj Ov Dě Ze

2. Výchova demokratického občana									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ma Vv	Prv	Prv	VI	VI	Pč Ov Dě Ov	Dě Ze Ov	Ze	Čj Ov Dě Ov Ze

6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Hv Vv	Vv	Hv Vv Aj Pč	Čj Aj Ma Aj	Čj Aj Pč VI	In Čj Ov Dě	In Vv Čj Ov Dě Nj Ze Aj Vz	In Vv Pč Čj Ov Dě Nj Ze Aj Fy	In Pč Ov Dě Nj Ze Aj Fy
Objevujeme Evropu a svět		Vv	Aj Ma Čj	Čj Aj Pč VI	Čj Aj Pč VI	Čj Ov Dě	Dě Nj Rj Ze	Dě Nj Rj Ze Ma Př	Čj Dě Nj Rj Ze Ma
Jsme Evropané		Vv	Aj	Aj Hv	VI	Hv Vv	Hv Vv Nj Fy	Hv Vv Nj Ze	Hv Vv Dě Nj Rj Ze Fy

6.4 Multikulturní výchova

4. Multikulturní výchova		
Tematické okruhy	1. stupeň	2. stupeň

4. Multikulturní výchova									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference		Čj Hv		Vv Čj Aj Hv	Vv Čj Aj	Hv Dě Aj	Hv Dě Nj Ze Aj	Hv Nj Ze Aj	Hv Ov Nj Ze Aj
Lidské vztahy	Prv	M Prv Hv	Tv Čj Prv Pč	Pč Tv	Hv Pč Tv	Pč Čj Ov Vz	Pč Čj Ov Nj Ze	Pč Čj Ov Nj Ze Př	Pč Čj Ov Dě Nj Ze Vz Př
Etnický původ			Vv	Tv	Vv Tv	Dě	Hv Nj Rj Ze	Pč Nj Rj Př Ze	Hv Nj Ze
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj Hv		In Vv Nj Rj Ze	In Dě Nj Rj Ze	Ov Nj Rj Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				Vv Tv				Ov Dě Nj Rj Ze	Dě Nj Rj Ze

6.5 Environmentální výchova

5. Environmentální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Přd	Přd	Ov Př	Př	Př	Př Vv Ze
Základní podmínky života	Prv	Ma Prv	Prv	Aj Přd	Pč Přd	Př Pč Ov Dě Vz	Hv Ov Fy Př	Ov Fy Př	Př Ze Vz Fy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ma Čj Prv Vv Pč	Prv	Prv Vv	Čj Ma Aj Pč Přd	Čj Ma Vv Pč Přd	Vv Pč Čj Tv Př	Vv Pč Dě Tv Ma Fy	Pč Čj Dě Nj Rj Tv	In Př Pč Ov Nj Rj

5. Environmentální výchova									
							Př	Ma Fy Př	Tv Ze Ma Fy
Vztah člověka k prostředí	Ma Čj Prv Tv Hv Vv Pě	Pě Ma Prv	Prv Pě Ma	Ma Aj Vv Pě Tv Přd Vl	Čj Ma Aj Vv Pě Tv Přd Vl	Čj Ov Dě Tv Ze Fy Př	Hv Vv Dě Tv Př	Vv Dě Nj Rj Tv Př	In Př Hv Vv Čj Dě Nj Rj Tv Ze Fy

6.6 Mediální výchova

6. Mediální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
TEMATICKÉ OKRUHY RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Aj In	Čj Aj Pě Vl In	Čj In	In Fy Čj	In Nj Rj Ze Čj	In Dě Nj Rj Ze Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Tv Přd In	Tv Přd In	In Čj Vz	In Hv Čj Ze	In Čj Nj Ze Př	In Hv Čj Dě Nj Ze
Stavba mediálních sdělení				In	In	Čj	Čj Nj	Čj Nj Rj	In Ov Dě Čj Nj
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Vv		Čj In	Čj In	Čj Nj In	In Dě Čj Nj Rj

6. Mediální výchova									
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vv Hv Pě	Ma Prv Hv	Vv Hv	Pě		Vv Hv Ov	Hv Nj Ov	Nj Rj Ov	Ov Dě Nj Fy
TEMATICKÉ OKRUHY PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Tvorba mediálního sdělení				VI	In	Vv Čj Aj Vz Ov	Vv Čj Nj Aj	Čj Nj Aj Ov	Čj Nj Aj Vz Ov
Práce v realizačním týmu		Ma Prv Vv	Vv Pě	Vv		Pě Čj Ov Dě Tv Aj	Pě Čj Ov Dě Nj Rj Tv Ze Př Aj	Pě Čj Ov Dě Nj Tv Rj Ze Aj Př	Vv Pě Čj Ov Dě Nj Rj Tv Ze Aj

7 Učební plán

7.1 Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	z toho disponibilní	celkem
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk	9	10	10	8	7	11	44
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9
<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	5	5	5	5	5	5	25
<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	0	0	0	1	1	0	2
<i>Člověk a jeho svět</i>	Prvouka	1	2	2	0	0	0	5
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3
	Vlastivěda	0	0	0	1	2	0	3
<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7
<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
<i>Člověk a svět práce</i>	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
	Celkem	20	22	25	25	26	16	118

7.2 Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	z toho disponibilní	celkem
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	5	5	4	5	4	19
	Cizí jazyk Aj	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk Rj/Nj	0	2	2	2	0	6
<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	4	5	5	5	3	19
<i>Komunikační technologie</i>	Informatika	1	1	1	1	3	4
<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	1	4
<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	2	2	2	2	2	8
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	2	2	2	8
	Zeměpis	2	2	2	1	1	7
<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	0	5
<i>Člověk a zdraví</i>	Výchova ke zdraví	1	0	0	1	1	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
<i>Člověk a svět práce</i>	Pracovní činnosti	1	1	1	0	0	3
<i>Rozšiřující oblast</i>	Volitelný předmět	0	0	0	1	1	1
	Celkem	29	30	31	32	18	122

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

<i>Rozšiřující oblast</i>	<i>Volitelný předmět</i>
	Konverzace Aj / Nj
	Sportovní hry
	Praktická cvičení z Př
	Praktická cvičení z Fy
<i>Průřezová témata</i>	<i>Zařazena do předmětů</i>

Vzhledem k všeobecnému rozhledu žáků, náročnosti učiva a kontinuity na dalších vzdělávacích stupních jsme zvýšili dotaci učební oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce.

8 Učební osnovy

- Interní materiály, které jsou k dispozici v kanceláři školy

9 Hodnocení žáků

9.1 Zásady a kritéria hodnocení

- a) průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
 - b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- viz Školní řád

- 1. Účast** (fyzická přítomnost). Děti jsou tam, kde probíhá výuka (výuce se nevyhýbají skrze výmluvy a záškoláctví).
- 2. Sledování.** Dítě navazuje oční kontakt s učitelem nebo s jiným aktérem výuky, pozoruje jeho jednání, případně sleduje médium.
- 3. Zaujetí.** Dítě neverbálně i verbálně (mimikou, gesty, polohlasným komentářem nebo ojedinělými spontánními výkřiky) reaguje na obsah výuky.
- 4. Zapojení** (psychofyzická aktivita). Dítě je ochotné autenticky jednat, něco předvést, vykonat, vystoupit před ostatními s alespoň dočasným vyloučením ostražitosti a nedůvěry. Sdíluje vlastní zkušenosti, názory a hodnotící postoje.
- 5. Prožívání.** Probíhá rekonstrukce hodnot, pocitů, vztahů, postojů. Může být provázeno různými podobami sdělování a náhlými změnami jednání. Je ukončeno reflexí, která může mít nejrůznější projevy (pohybovou aktivitu, diskusi, psaní, kreslení atd.).
- 6. Participace.** Dítě se podílí na rozhodování o průběhu vlastního učení i o průběhu učení skupiny. Hodnotí argumenty, nikoli jejich nositele. Akceptuje jiné zkušenosti, názory a postoje, přijímá nezbytná omezení, vyvolaná situací. V této fázi se postupně vytrácí soutěživost.
- 7. Sdílení** (zvnitřňování, identifikace). Skupina se ztotožňuje s poznávacími a hodnotovými cíli výuky. Komunikace se orientuje na dosahování zvolených cílů. Všichni zúčastnění mohou experimentovat s různými rolami, jejichž prostřednictvím z různých úhlů zkoumají jednání, situace a procesy.
- 8. Řízení vlastního učení.** Skupina je sama schopna zformulovat svoje cíle a nalézat prostředky k jejich dosažení. Práce je strukturovaná a zpravidla končí zřetelným výstupem. Skupina je schopna taktně, ale pravdivě a objektivně zhodnotit průběh i výsledek vlastní činnosti.

KRITÉRIA HODNOCENÍ PROSPĚCHU

- **rozsah znalostí a dovedností** (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů)
- **hloubka porozumění** (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, její argumentační podpora, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu)
- **kvalita práce s informacemi** (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, kombinování, třídění, využívání, kritické hodnocení, prezentace)
- **produktivita** (plnění úkolů; pestrost, různorodost, včasnost, formální úroveň písemností a produktů; struktura a srozumitelnost vyjadřování)
- **tvořivost** (bohatost nápadů, originalita, překonávání stereotypu, uplatnění kombinace, zpracování)
- **užívání získaných znalostí, dovedností, postojů** (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, formulování hypotéz, empirické ověřování, práce v projektech, tvořivost, navrhování řešení, rozvíjení myšlenek, podíl na činnosti týmu)

Rozsah znalostí a dovedností

- 1 100–90 %
- 2 89–75 %
- 3 74–50 %
- 4 49–30 %
- 5 29–0 %

Hloubka porozumění

- 1 kladení otázek k věci, dovednost vyučovat druhé, rozvíjení tématu, kritické posouzení, vytvoření originálu, předvedení
- 2 správná aplikace, ověření, rozbor
- 3 vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení
- 4 zopakování, označení, seřazení
- 5 rezignace, apatie, nulová snaha

Kvalita práce s informacemi

- 1 vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data
- 2 přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data
- 3 myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data
- 4 vyhledání a převzetí cizí informační struktury
- 5 nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy

Produktivita

- 1 četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající všechny oblasti vzdělávání
- 2 formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání
- 3 výstupy s formálními nedostatky, pokrývající jen některé oblasti vzdělávání
- 4 nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu
- 5 žádné výstupy

Tvořivost

- 1 vtip, lehkost, neotřelost, hloubka sdělení, vysoká výpovědní hodnota výstupů
- 2 vynalézavost, obohacování tématu, vytváření neobvyklých kombinací
- 3 rozpracování nabízených námětů, těžkopádnost, nedokončenost výstupů
- 4 neúspěšný pokus, přebírání cizích námětů, opakování vzoru nebo stereotypu
- 5 lhostejnost, rezignace, nulová snaha

Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů

- 1 úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků
- 2 neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků
- 3 neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků
- 4 neúspěšný pokus, irelevantní prostředky
- 5 rezignace, bezradnost, lhostejnost

KRITÉRIA HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

- zdvořilost (oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva; uplatňování přednosti)
- způsob komunikace (nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku)
- respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, ocení jeho přínos, zapojí ho do činnosti)
- čestnost (mluví pravdu, přízná chybu, nevymlouvá se, dodržuje dané slovo)

- úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovození, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- plnění povinností (řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly, dodržuje organizační pokyny)
- prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího, vyjádří se věcně a slušně k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy, uplatňuje demokratické principy v třídní nebo školní samosprávě)